

הישאם אבו דהים

נגד

שר הפנים

בבית-המשפט העליון בשבתו כבית-משפט גבוה לצדק

[10.2.94, 24.2.94]

המשנה לנושא א' ברק

השופט א' מצא

השופט מ' חשין

התנגדות לצו על-תנאי

עו"ד א. רוזנטל - בשם העותר

עו"ד א. קורן - בשם המשיב

פ ס ק - ד י ן

המשנה לנושא א. ברק

אחי העותר היה תושב מזרח-ירושלים במעמד של "תושב קבע". הוא יצא מהארץ ב-1976. הוא למד רפואה בבולגריה. מדי שנה הוארך תוקף אשרת החזר שהוצאה לו. בסוף 1984 נאמר לאחי העותר, כי בקשתו להארכה נוספת סורבה, וכי עליו לשוב לארץ עד יום 15.12.84. אחי העותר - שסיים ביוני 1984 את לימודיו בבולגריה - לא ניצל את הארכה שניתנה לו, ולא שב לישראל. הוא השתקע בירדן. שם נישא לאזרחית ירדנית. שם נולדו ילדיו. הוא עובד שם כרופא. מאז ועד היום לא ביקר בארץ. בעתירה שלפנינו מבקש העותר כי שר הפנים יתיר לאחי העותר לשוב לארץ כתושב חוזר או כתושב ארעי.

בהודעה מטעם המדינה הודגש כי משהיה אחי העותר מחוץ לישראל לתקופה של למעלה משבע שנים, פקע רשיון הקבע שלו (תקנה 11(ג) ו-11 א(1) לתקנות הכניסה לישראל, התשל"ד-1974). אכן, העותר נטען עצמו בירדן. שם מרכז חייו. קשר ישיבת הקבע שלו עם הארץ נותק, וקשר חדש של ישיבת קבע

מחוז ישראל נוצר (השווה בג"צ 282/88 עורד נ. ראש הממשלה ואח', פ"ד מב(433, 424) 2). על רקע זה סרב ההרכב להוציא צו על-תנאי לעניין מעמדו של אחי העותר כתושב חוזר. עם זאת הוצאו צו על-תנאי, המורה למשיב להתייצב וליתן טעם מדוע לא ניתנו לאחי העותר אשרה ורשיון לישיבת ארעי.

בתשובתו ציין המשיב, כי אשרה לישיבת ארעי ניתנת על ידו כשלב מוקדם ומכין לקראת השתקעות קבע בארץ או כדי לאפשר שהות קצובה בזמן למטרה מוגדרת בישראל (ראה תקנה 6 לתקנות הכניסה לישראל, התשל"ד-1974). כן ניתנת אשרה לישיבת ארעי מסיבות מיוחדות ויוצאות דופן. מתן האשרות נעשה במסגרת מדיניות הגורסת צמצום במתן אשרות שהייה בישראל. האשרות ניתנות רק כשיש טעם מיוחד לאפשר שהייה בישראל. לדעת המשיב, טעם מיוחד זה אינו קיים בעניינו של אחי העותר. מכיון שהאח אינו זכאי לקבלת מעמד של תושב קבע בעתיד, לא חלה לגביו עילת השהייה כשלב ביניים לקראת ישיבת קבע כדין בישראל. העותר גם לא הצביע על מטרה ארעית לשמה נדרשת ישיבת ארעי. מטעם זה נדחתה הבקשה בדבר ישיבת הקבע.

לא מצאו מקום להתערב בשיקול דעתו של שר הפנים. אין לו לעותר זכות כניסה לישראל, ושהותו בארץ מותנית ברשיון לישיבת ארעי מטעם שר הפנים. שיקוליו של שר הפנים נופלים לגדר המדיניות המעוגנת בחוק ובתקנות שעל-פיו. בצדק צוין כתשובת המדינה - ועל כך לא חלק בא-כוח העותר - כי לא עומד לאחי העותר הנימוק ההומניטרי של "איחוד משפחות", באשר כל משפחתו הקרובה - בת זוגו וילדיו - מצויים בירדן. בנסיבות אלה, לא מצאו כי נפל פגם בהחלטת המשיב.

העתירה נדחתה.

השופט א. מצא

אני מסכים.

השופט מ. חשין

אני מסכים.

החלטת כאמור בפסק-דינו של המשנה לנשיא א. ברק.

ניתן היום, י"ג באדר תשנ"ד (24.2.94).